

комунікаційний процес, спрямований на вивчення скарг, претензій, думок клієнтів для визначення слабких сторін роботи банку, що потребують корегування, усуненні відхилень від прийнятих норм. Запорукою успішності все більше стає відстеження реакції клієнтів на проведення заходів рекламного характеру, на рівень сервісу, на показники задоволеності/незадоволеності клієнтів. Таким чином, взаємодія з клієнтами має стати для банків механізмом наскрізної дії, що пронизує всі сторони їх діяльності.

Список використаних джерел:

1. Марданов, А. Клієнтоорієнтована стратегія управління в банківській діяльності [Текст] / А. Марданов, Р. Мунасипов // Банки і технології. – 2004. – № 4. – С. 46–48.
2. Визначені найпопулярніші банки України у соцмережах на кінець 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.prostobankir.com.ua/marketing_reklama_pr/novosti/opredeleny_samye_populyarnye_banki_ukrainy_v_sotssetyah_k_kontsu_2014_goda
3. Карвицкая Г.В. взаимодействие с клиентами: теория и практика маркетинговой деятельности. Вестник Рязанского государственного университета им. С.А. Есенина. – 2013. – № 1(38). – С. 099-109.

Михайлишин М.І.

студентка,

Науковий керівник: Іличок Б.І.

кандидат економічних наук, доцент кафедри,

Національний університет «Львівська політехніка»

СТАН ТА ДИНАМІКА ВАЛЮТНОГО КУРСУ УКРАЇНИ

Валютний курс як економічна категорія являє собою ціну грошової одиниці однієї країни, виражену в грошових одиницях інших країн. Він є об'єктивним економічним показником, який відображає тенденції внутрішнього економічного розвитку даної країни та стан і перспективи зовнішньоекономічних відносин. Якщо основні характеристики кожної валюти формуються у межах національних господарств, то їхнє кількісне співвідношення відбувається у зовнішньоекономічній сфері.

На перший погляд здається, що валютний курс – це звичайний коефіцієнт перерахунку валют, який формується під впливом попиту та пропозиції. Проте основу вартості валютного курсу складає купівельна спроможність валют, яка виражає ціни на товари, послуги та інвестиції. Дана економічна категорія характерна для товарного виробництва і відображає його відношення до світового ринку. Враховуючи, що вартість є великим поняттям для вираження економічних умов виробництва товарів, порівняння національних грошових одиниць різних держав ґрунтується на відношенні вартості, що склалася в ході виробництва та обміну. Валютний курс дозволяє

виробникам та покупцям продукції порівнювати національні ціни з цінами в інших країнах. В результаті такого порівняння можна визначити, наскільки вигідно та доцільно розвивати певний вид виробництва в даній країні. Валютний курс повністю підкоряється дії закону вартості, виражаючи співвідношення національної та світової економіки [1].

Потрапляючи на світовий ринок, національна продукція оцінюється за допомогою інтернаціональної міри вартості. Таким чином, валютний курс сприяє товарному обміну в світовому господарстві. В основі світових цін лежить інтернаціональна ціна виробництва, яка базується на тих цінах, які сформовані в країнах, що постачають свою продукцію на світовий ринок.

На валютний курс впливають наступні фактори: темп інфляції, стан платіжного балансу, різниця процентних ставок в різних країнах, діяльність валютних ринків та спекулятивні валютні операції, ступінь використання визначеної валюти на євrorинку та міжнародних розрахунках, прискорення чи затримка міжнародних платежів, ступінь довіри до валюти на національному та світових ринках, валютна політика, продуктивність праці, довгострокові темпи зростання національної валюти, місце і роль країни у світовій торгівлі [2, с. 48].

До найбільш дієвих методів (елементів) валютного регулювання належать:

1. маневрування обліковою ставкою центрального банку – цей спосіб не тільки дає змогу регулювати грошову масу, але й сприяє або не сприяє (залежно від напрямку змін) ввозу з-за кордону або вивозу за кордон іноземної валюти;

2. диверсифікація валютних резервів країни – дає змогу (за умови їх розміщення в декількох валютах) зменшити збитки, які можуть виникнути у разі знецінення тієї чи іншої валюти;

3. ревальвація, яка протилежна девальвації і полягає у підвищенні курсу національної валюти – стимулює приплив іноземної валюти;

4. посилення або послаблення валютних обмежень. Обмеження можуть стосуватися зміни правил вивозу валюти громадянами, обміну юридичними і фізичними особами національної валюти на іноземну, зміни правил вивозу валютної виручки нерезидентами країни тощо.

Усі фактори, від яких залежить валютний курс, знаходять своє інтегральне відображення через стан платіжного балансу. Особливо це стосується торговельного балансу, зокрема сальдо товарів та послуг. Адже такі показники платіжного балансу, як торговельний баланс, баланс розрахунків за поточними операціями домінуюче впливають на тенденції руху валютного курсу. Враховуючи вищенаведені чинники, можна отримати уявлення про напрям змін валютних курсів.

З цією метою ознайомимося з динамікою сальдо товарів і послуг в Україні за 2010 – 2014 рр., подамо його в табл.1 та відобразимо на рис. 1.

Таблиця 1

Динаміка сальдо товарів і послуг в Україні за 2010-2014 рр.¹

№ з/п	Показники, млн.дол. США	Роки				
		2010	2011	2012	2013	2014
1	Експорт товарів	51405,2	68394,2	68809,8	63320,7	53913,6
2	Імпорт товарів	60742,2	82608,2	84658,1	76986,8 ²	54381,8
3	Сальдо товарів	-9337	-14214	-15848,3	-13666,1	-468,2
4	Експорт послуг	11759,4	13792,2	13599,1	14836,3	11273,3
5	Імпорт послуг	5447,7	6235,2	6736,1	7609	5676,1
6	Сальдо послуг	6311,7	7557	6863	7227,3	5597,2
7	Сальдо товарів та послуг	-3025,3	-6657	-8985,3	-6438,8	5129

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя.

² з урахуванням нерозподілених за регіонами поставок нафти сирової та газу природного.

Джерело: розроблено автором за даними [3]

Аналіз динаміки сальдо товарів і послуг в Україні протягом 2010-2014 рр. показав, що в аналізованому періоді значення сальдо товарів і послуг від -3025,3 млн.дол США дефіциту у 2010 році покращилось до 5129 млн.дол США профіциту у 2014 році, що є значною позитивною зміною для даного показника.

Рис. 1. Динаміка сальдо товарів і послуг в Україні за 2010–2014 рр. (млн. дол. США)

Джерело: розроблено автором за даними [3]

Наступним етапом подальшого дослідження є аналіз узгодження між змінами курсу національної валюти та змінами сальдо товарів та послуг платіжного балансу України. Результати аналізу динаміки темпів приросту сальдо товарів і послуг в Україні та темпів приросту офіційного курсу долара США щодо гривні, встановлений Національним банком України, подано в табл. 2 та відображено на рис. 2.

Таблиця 2

Динаміка базисних темпів росту сальдо товарів і послуг в Україні та темпів росту офіційного курсу долара США до гривні, встановлений Національним банком України

№ з/п	Показники	Роки				
		2010	2011	2012	2013	2014
1	Сальдо товарів та послуг	-3025,3	-6657	-8985,3	-6438,8	5129
2	Абсолютний базисний приріст сальдо товарів та послуг	-	- 3691,7	-5960,0	-3413,5	8154,3
3	Базисні темпи росту сальдо товарів та послуг	-	- 2,22	- 2,97	- 2,13	3,70
4	Курс гривні щодо долара США, встановлений Національним банком України, середній за період	7,93	7,97	7,99	7,99	11,89
5	Курс долара США до гривни	0,1261	0,1255	0,1252	0,1252	0,0841
6	Темп росту офіційного курсу долара США до гривні	-	0,9952	0,9929	0,9929	0,6669

Джерело: розроблено автором за даними [3]

Рис. 2. Динаміка темпів приросту сальдо товарів і послуг в Україні та темпів приросту офіційного курсу гривні до іноземних валют, встановлений Національним банком України, середній за період

Джерело: розроблено автором за даними [3]

Співставлення динаміки темпів росту сальдо товарів і послуг в Україні та темпів росту офіційного курсу долара США щодо гривни, показав, що значення показника темпу приросту сальдо товарів і послуг в Україні

протягом останніх чотирьох років зросло від -2,22 до 3,7 разів, що є вагомою позитивно зміною. У свою чергу, значення показника темпу росту офіційного курсу долара США щодо гривні, встановленого Національним банком України, із 2010 року зменшилось від 0,995 у 2011 році до 0,669 у 2014 році.

За існуючих обставин динаміки сальдо платіжного балансу України очевидною є ситуація, що зміна курсу національної валюти України протягом 2010-2014 років не узгоджувалася з фактичною динамікою стану сальдо товарів та послуг платіжного балансу України.

Така ситуація суперечить принаймні двом складовим валютної політики, а саме:

- забезпечення збалансованості платіжного балансу та стабільних джерел надходження іноземної валюти на національний ринок;
- забезпечення стабільності курсу національної валюти.

За вищенаведених обставин в Україні нагальною є потреба корекції керівництвом Національного банку України валютної політики держави з метою уникнення в майбутньому вищенаведених диспропорцій.

Список використаних джерел:

1. Валютний курс та його складові. Інтернет видання «RoboForex». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.roboforex.ua/beginner/start/fundamental-analysis/currency-rates-parts/>.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна макроекономіка: навч. посібник / Ю. Г. Козак, Ю.М. Пахомов, Н.С. Логвінова та ін.; за ред. Ю.Г. Козака, Ю.М. Пахомова, Н.С. Логвінової. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 400 с.
3. Статистичний щорічник України за 2012 рік / Держкомстат України; за ред. О.Г. Осауленка. – К.: Техніка, 2013. – 552 с.

Мицак Д.В.

студент,

Науковий керівник: Ковальська К.В.

доцент,

Фінансово-правовий коледж

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ І ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

На етапі соціально-економічної трансформації важливими є питання підвищення ефективності забезпечення та функціонування місцевих бюджетів. Адже саме вони є фінансовою основою для існування місцевого самоврядування, яке в свою чергу є однією зі складових частин влади і покликане забезпечити розвиток економіки, створення умов для життєдіяльності населення та підвищення добробуту громадян на місцевому рівні, і завдяки цьому виконують особливу роль в економіці кожної незалежної країни.